

TETT HÍRLAP

BÁTASZÉK
BÁTAAPÁTI
CIKÓ
FEKED
MÓRÁGY
MŐCSÉNY
VÉMÉND

III. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

2012. november

Fejet hajtottak a hősi halált halt katonák előtt

BÁTAAPÁTI – Történelmünkre visszatekintve számos kiváló egyéniség alakja rajzolódhat ki emlékezetünkben. Olyan emberek, akiknek szerepvállalása példaként szolgálhat az utókor számára – emelte ki beszédében Darabos Józsefné, Bataapáti polgármestere, a Társadalmi Ellenőrző Tájé-

koztató Társulás (TETT) elnöke november 1-jén, a hazáért hősi halált halt katonák sírjainak felújítása alkalmából szervezett ünnepségen arra is kitért, hogy vannak köztük ismertebb emberek, de olyanok is, akiknek nevük kevésbé ivódott be a köztudatba. Mégis számtalan kapcsolódási pontot vélhetünk fel-

fedezni közöttük, amelyek közül kiemelkedik a hazaszeretet. A II. világháborúban Bataapátiban elhunyt vitéz Majoros Kornél főhadnagyrá, a 102. gyorsbombázó ezred 3. századának korábbi pilótájára, Szűts Károly tizedesre, Viczián Mihály és Szabó Pál honvédekre, valamint két, ismeretlen

bajtársukra emlékeztek a programon megjelentek. Darabos Józsefné beszéde végén köszönetet mondott a Honvédelmi Minisztérium Hadisírgondozó Hivatalának, hogy támogatásukkal felújíthatták azokat a sírokat, amelyekben e hat kiváló katona nyugszik.

8. OLDAL

László Zoltán: akárcsak az eddigieket, az új feladatok ellátását is maximális erőbedobással és precizitással végezzük a tárolóban.

Újabb mérföldkőhöz értek

NRHT Decemberben kezdődhet a hordók végleges elhelyezése

Alapos előkészítő munka folyik a bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban a december 5-ei ünnepélyes esemény miatt. Azért ünnepi és különleges, mert akkor szállítják az első, betonkonténerbe öntött hordóegyüttest a felszín alatti tárolókamrába.

Vizin Balázs

BÁTAAPÁTI – Minden feltétel adott ahhoz, hogy a technológiai épületből elkezdhessük a hordók leszállítását végleges helyükre, a gránitba vájt, földalatti tárolókamrába – mondta el kérdésünkre László Zoltán. A Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló (NRHT) telephelyvezetője hozzátette, az első betonnal kiöntött konténert – amelyekbe minden esetben kilenc hordó kerül – december 5-én viszik le.

Az előzményeket tekintve rávilágított: a paksi atomerőműből tavaly októberben érkezett meg a háromezredik, kis- és közepes radioaktivitású hulladékokat tartalmazó hordó, az előírásoknak megfelelően ennyit tárolhattak ideiglenesen a technológiai épületben.

A beszállítás szüneteltetésével azonban nem állt meg a

munka az NRHT-ban, sőt, új kihívások vártak a kollektívára. Ezek közé tartozott a háromezer hordó különböző szempontok szerinti csoportosítása, akárcsak a felszín alatti tevékenységhez tartozó feladatok és az új eszközök megismerése. László Zoltán kiemelte, a szükséges munkálatokkal elkészült a beruházó, az NRHT által fontosnak tartott kritikus rendszereket – például füstszivárgást imitáltak, a vízbe lúgot öntöttek – az úgynevezett komplex próbán teher alatt is tesztelték.

A pozitív eredmények tükrében indíthaták el a tényle-

ges próbaüzemet, amely jelenleg is tart, a naponta szerzett tapasztalatok birtokában teszik meg észrevételeiket a kivitelező felé a lehető legjobb eredmény elérése érdekében. László Zoltán hangsúlyozta, az eszközpark és a technológiai feltételek megléte önmagában nem elég ahhoz, hogy elkezdhessék a felszín alatti tárolást, a felügyeletet ellátó hatóságok hozzájárulása is szükséges. E téren is kedvező a kép, hiszen már az összes engedélyt beszerítették.

A telephelyvezető arra is kitért, hogy a hordók elhelyezé-

se bizonyos szempontból nem jelent új feladatot a szakmai stábnak, mert a technológiai épületbe történt beszállítások mechanizmusát – amelynek alapvető pillére a rend, fegyelem és a nukleáris iparágra jellemző szigorú szabályok betartása – már elsajátították a kollégák. Ezt – néhány új információval, feladatkörrel kiegészülve – kell alkalmazni a felszín alatti tárolásnál is.

– Annak ellenére, hogy már több éve üzemel a bátaapáti telephely, a kiterjedt radiológiai és környezeti monitoring (vizsgálat) nem észlelt semmilyen változást a környezetben – víz, levegő, talaj, növényzet, állatvilág –, amely bizonyítja a kiválasztott technológia életképességét és az itt dolgozók precizitását, s ebből a jövőben sem engedünk – biztosított a vezető.

Azt is megtudtuk tőle, hogy a leszállítások elkezdésével felszabadulnak helyek a technológiai épületben, így 2013-tól újabb hordókat fogadhatnak a paksi atomerőműből, éves szinten nagyjából 900–1000 darabot.

Ugyancsak jövőre, két újabb kamra kialakítása is napirenden van, amelyekkel várhatóan 2014-re készülnek el a szakemberek.

A sikeres működés egyik alappillére a párbeszéd

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. minden programját, így az NRHT-hoz kapcsolódót is a nyilvánosság teljes bevonásával, az itt élőkkel együttműködve valósítja meg. Kiemelt partner ebben a környezet hat település szövetségéeként 1997-ben létrejött Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás, illetve a Lakossági Ellenőrző Csoport. A szervezetek szerepvállalását is dicséri az a kiemelke-

dő lakossági elfogadottság, amelyet a 2005-ös, 75 százalékos részvétel mellett tartott, 91 százalékos támogatottságot hozó népszavazás is alátámaszt. Az RHK Kft. a felszín alatti munkák megkezdésétől lehetőséget biztosított az érdeklődőknek a folyamat figyelemmel kísérésére az első keresztvágtatban kialakított bemutatóteremben, ez ideig több mint 70 ezer látogatót fogadtak.

Szükség van az erőmű bővítésére

PAKS II. Folyik az engedélybeszerzés, vannak megoldások a finanszírozásra

Baji Csaba (balról), Nagy Sándor és Hamvas István az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. bemutatása alkalmából tartott tájékoztatón

A megújuló energiaforrások arányának emelkedése mellett az atomenergia megtartja szerepét a világ energiatermelésében. Az előrejelzések szerint 2035-ben a nukleáris energia 12 százalékos arányt képvisel majd. Hazánkban ebben az intervallumban 30 százalékos energiafogyasztás-növekedés várható, ami szükségessé teszi a paksi atomerőmű bővítését.

Vida Tünde

A paksi atomerőmű bővítésének folyamatában meghatározó a 2009-es országgyűlési döntés, amely 95 százalékos támogatással előzetes hozzájárulást adott az előkészületekhez. A 2011 októberében elfogadott Nemzeti Energiastratégia előírta az új atomblokkok építését és idén júniusban a miniszterelnök vezetésével létrejött a Nukleáris Energia Kormánybizottság – vette számba Baji Csaba azokat a fontos momentumokat, amelyek az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. létrehozásának előzményei voltak. Az MVM Zrt. elnök-vezérigazgatója az új pro-

jektársaság bemutatkozó sajtótájékoztatóján kiemelte, hogy az MVM Csoport, mint nemzeti tulajdonú energiatarsaság biztosítja a hazai gazdaság és lakosság folyamatos és biztonságos energiaellátását. Hogy a jövőben is olcsón, biztonságosan, nagy mennyiségben előállítható energia álljon rendelkezésre, fontos a paksi atomerőmű bővítése – hangsúlyozta. A nukleáris energiatermelés terén szerzett tapasztalatokról Hamvas István, a Paks Atomerőmű Zrt. vezérigazgatója beszélt. Elmondta, hogy biztonságos, gazdaságos, környezetkímélő, élvezzi a társadalom bizalmát.

Az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. a Teller, majd a Lévai projektek megvalósítása után kilencmilliárd forintos alaptőkével jött létre. Munkájáról Nagy Sándor vezérigazgató számolt be. Az elsődleges cél, hogy az új blokkok a legszigorúbb biztonsági elvárásoknak eleget tegyenek, legyen szó akár külső hatásokról, természeti katasztrófáról. A szóba jöhető típusok megfelelnek ennek az elvárásnak. További cél, hogy ne prototípus legyen, hanem már bevált, lehetőleg

nyomott vizes technológia. Ilyenek a paksiak és ilyen a világon működő reaktorok 70 százaléka. A tervezési üzemidő minden esetben 60 év.

Nagy Sándor beszámolt róla, hogy a tender műszaki tartalmának, az értékelés metodikájának meghatározásán dolgoznak. Feladatuk a földtani kutatási program és környezeti hatástanulmány elkészítése, a hálózati csatlakozás megtervezése, a finanszírozási koncepció megalkotása csakúgy, mint a beruházáshoz tartozó engedélyezési, valamint a tájékoztatósi feladatok ellátása. A létesítés kereteit is meg kell határozniuk. Ezen azt értik, hogy szóba jöhet a kulcsrakész szállítás, illetve az, hogy a segédrendszereket – beleértve a villamos csatlakozást, hűtővízrendszereket – a projektársaság építi ki. Utóbbi lényegesen nagyobb felkészültséget kíván, de nagyobb arányú részvételt biztosíthat a hazai vállalkozóknak.

Nagy Sándor azt mondta, az MVM közgyűlése hagyja jóvá a tendert, amelynek dokumentációja rövidesen elkészül. A finanszírozásra több megoldás is lé-

tezik, a költségek nagysága az ajánlatok beérkezésével határozható meg pontosan, hangsúlyozta a vezérigazgató, hozzátéve, hogy minden potenciális szállító számára fontos, hogy az Európai Unió területén juthasson reaktorlétesítési lehetőséghez, ami kedvezően befolyásolhatja a kivitelezési költségeket.

Az atomerőmű bővítése kapcsán öt ajánlatra számítanak. A koreai fejlesztésű APR 1400 előnye, hogy olcsón, gyorsan építhető, engedélyezett. A francia-japán ATMEA1 ebben a formában még sehol nem működik, de jól illeszthető a hazai rendszerbe. Az AP1000-es forradalmi fejlesztés, rövid építési idejű, berendezései a külső körülményeknek kiválóan ellenállnak. Az APR nagy egység-teljesítményű, alacsonyabb önköltségű, ismert technológia és jól illik a hazai rendszerbe. Ötödik lehetőség egy VVER reaktor, az AES-2006, amely ismert technológia, kellő hagyományral, tudással megalapozva, szintén jól illeszthető a hazai hálózatba.

Hosszú Katinka olimpiikonunk bátaszéki gyerekekkel a helyi uszodában

A települések – a képen Cíkó – működtetéséhez is hozzájárul a TETT

TETT-ekre válthatták terveiket

VISSZATEKINTÉS A társulás nyújtotta forrást működésre és fejlesztésre fordították

Fejlesztés és működés. A Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társuláshoz (TETT) tartozó hét település – Bátapáti, Bátaszék, Cíkó, Feked, Mórág, Möcsény, Véménd – erre a két célra használhatja fel a lakosságszám-arányosan nyújtott éves támogatást, amelyet a radioaktív hulladék-elhelyezéssel kapcsolatos tájékoztatói feladatokért kapnak a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. által.

Vizin Balázs

– Megfontolt, célirányos gazdálkodás, az önkormányzat és a hozzá tartozó intézmények zökkenőmentes működtetése – utalt a legfontosabb célkitűzésükre Darabos Józsefné. Bátapáti polgármestere, a TETT elnöke ki-

fejtette, emellett arra törekedtek az elmúlt egy évben is, hogy minél több olyan fejlesztést valósítsanak meg, amely az itt élők komfortérzetét növeli. A szociális bolt megnyitása régóta dédelgetett álma volt a falunak. Egy italboltot és egy konditermet is kialakítottak az üzlet mellett. Folytatták a járdák és az utak felújítását is. A Táncsics utca alatti földút kőburkolatot kapott, hogy megkíméljék az aszfaltot a sárfelhordástól. A temetőben, a hősi halottak sírjához utat építettek, és az emlékhelyek felújítására is sor került a Honvédelmi Minisztérium Hadisírgondozó Hivatalának köszönhetően. A közösségi háznál lévő sportpályát újraaszfaltozták, és új focikapukat, valamint kosárlabdapalánkokat is vásárolt az önkormányzat. A katolikus kápolnát és a teleházat is teljes egészében felújították. A

közterületek szépítésére is nagy gondot fordított az önkormányzat, ennek részeként egy pavilonnal gazdagított pihenőparkot alakítottak ki az Anyák kútjánál. Darabos Józsefné az idei évre vonatkozó feladataik közül kiemelte a pályázatból megvalósuló vízvezető rendszerek helyrehozatalát, amellyel több évtizedes problémát orvosolnak. A Huttai- és a Köves-patakot, illetve a Húvsvölgy-árkot és környékét valamivel több mint 100 millió forintból újítják fel, a munkálatok már megkezdődtek, és várhatóan 2013 tavaszán fejeződnek be.

– Nagy feladatot vállalt Bátaszék 2008-ban, amikor megépítette az uszodát, örömmel tölt el, hogy azóta is kihasználtan működik a korszerű intézmény, amelynek fenntartása szinte elképzelhetetlen lenne a támogatás nélkül – vélekedett

Bognár Jenő. A város polgármestere, a TETT alelnöke arra is kitért, hogy a kisebb beruházások megvalósításához és a település zavartalan működtetéséhez is erős támaszt nyújt a társulás által biztosított forrás.

– Azt tűztük ki célul a képviselő-testület tagjaival, hogy az egyre kedvezőtlenebb gazdasági helyzetben megtartsuk – lehetővé tegyük – az egyre mértékesebben természetesen emeljük is – azt a színvonalat, amit ez idáig elért Cíkó, ennek tudatában állítottuk össze a költségvetését is, amely egyensúlyban van – összegezte dr. Ferencz Márton. A település polgármestere kifejtette, a TETT-től kapott támogatásból épületfelújításokat és közterület-fejlesztést ütemeztek be az idei évre, közel tízmillió forint értékben. Az orvosi rendelő és a polgármesteri hivatal több helyisé-

Krachun Elemér polgármester a felújított möcsényi faluközpontban

A bátapáti szociális boltnak is helyet adó épület a támogatásból újult meg

Korszerű, követős rendszerű napelepparkkal gazdagodott idén Feked

A belterületi vízrendezés 3. ütemében elkészült a mórágyi Petőfi utca is

a támogatásnak köszönhetően

rdíthatja Bátaapáti, Bátaszék, Cikó, Feked, Mórág, Mőcsény és Véménd

ge is új külsőt kapott. Elkészült a ravatalozó épületének helyrehozatala, és egy parkolót is kialakítottak a temetőnél. A faluközpont egy új szabadidős parkkal gazdagodott, mindezek mellett az árkok és az utak szebbé, biztonságosabbá tételére is nagy gondot fordított az önkormányzat.

– Sikeresen megvalósítottuk a beruházást, amely újabb fontos mérföldkő Feked életében – hangsúlyozta Tillmann Péter. A település polgármestere, a TETT alelnöke a közelmúltban elkészült és üzembe helyezett napelepparkra utalt, amelyet a vízmű mellett, a község határában alakítottak ki. Baranya megyében egyedülálló, országos viszonylatban pedig a második legnagyobb napkövetős energiaparkot hozták létre. A közel 60 milliós beruházást – amelynek fő célja a vízmű működtetéséhez szükséges energia alternatív forrásból, környezetbarát módon történő előállítás – a TETT-től kapott fejlesztési támogatásból és pályázati forrásból finanszírozta a község. Tillmann Péter a jelentősebb fejlesztések közé sorolta továbbá a kultúrház bővítését, a záportároló kitisztítását és az optikai hálózat kiépítését.

– A belterületi vízrendezés harmadik üteme, a pincebeszakadások és a támfalépítések miatt beadott vis maior pályázatokhoz szükséges önerők, az ön-

kormányzat épületének külső felújítása és nyílászáróinak cseréje – sorolta a TETT támogatásnak köszönhető projekteket Glöckner Henrik, Mórág polgármestere. A kultúrházba is a társulástól kapott forrásból tudtak új ablakokat vásárolni, ahogy Kismórágynon két buszmegállót építeni. Mórágynon pedig a Kosuth utca felső szakaszán lévő járdákat hozták helyre.

– Amit a 2010-es önkormányzati választásokkor elterveztünk a ciklus feléig, azt maradéktalanul teljesítettük – vette át a szót Krachun Elemér. Mőcsény polgármestere kifejtette, először a folyamatban lévő beruházásokat kellett áttekinteniük, majd levezényelniük. Ezek közé sorolta a faluközpont felújítását és a vis maior pályázatból megvalósult partfalépítéseket is, amelyek a 2011-es évre nyúltak át. Ugyancsak tavaly láttak hozzá a régi kocsmá épületének átalakításához, amely a jövőben közösségi házként funkcionál majd. Idén Palatincán a buszmegállóhoz vezető földes szakaszt betonjárdával látták el, megkönnyítve ezzel az ott élők közlekedését. Ezzel párhuzamosan a mőcsényi templomhoz és temetőhöz vezető régi járdát feltörték, majd újrabetonozták, a lépcsőket pedig felújították. Ehhez a konstrukcióhoz tartozott még a zsbriki kerékpárút rendbeté-

tele is.

– Minden összefügg a társulás biztosította támogatással, Véménd működtetéséhez és fejlesztéséhez is jelentős mértékben hozzájárul – állapította meg Váradi János. A baranyai település polgármestere hangsúlyozta, 2012-ben is azon voltak, hogy minél élhetőbbé tegyék a községet. Örömmel számolt be arról, hogy jól haladnak a templom-felújítási munkálatokkal, amelyre azért van szükség, mert az évek során moz-

gásnak indult az épület koszorúja. A másik, jelentősebb projektjükéről is beszámolt, amely a kábelrendszert érinti. A szolgáltató év végéig kiépíti az új, üvegszálalás optikai hálózatot, amelynek révén korszerűbb technikai feltételek állnak majd a véméndiek rendelkezésére. A közterületek szebbé tételét is hangsúlyosan kezeli az önkormányzat, a minél hatékonyabb területgondozás érdekében kötő, nagy teljesítményű fűkaszát vásároltak.

A tervek szerint halad a véméndi katolikus templom felújítása

Tóth Ferenc kormány megbízott (balról), Hende Csaba, Hamvas István és Kovács Antal, a MVM PA Zrt. kommunikációs igazgatója

Az erőmű védelme garantált

VIZIT A honvédelmi minisztert lenyűgözték a Pakson tapasztaltak

PAKS – A paksi atomerőmű olyan szintre fejlesztette saját biztonsági rendszereit, amely a közelmúltban végzett stresszteszt eredménye szerint Európa egyik legjobbjává tett – mondta Hende Csaba honvédelmi miniszter Pakson, miután Hamvas István vezérigazgató meghívására az atomerőműbe látogatott. – A Magyar Honvédségnek számos olyan feladata van, amely kapcsolódik Paks biztonságához, jóllehet maga az erőmű felkészült mind az üzemzavar, mind a külső támadás elhá-

rítására, kivédésére – fogalmazott Hende Csaba. Hozzátette, számos területen működik együtt az atomerőmű és a honvédség meghatározott tervek alapján, amelyeket folyamatosan egyeztetnek és rendszeresen gyakorolnak. Hamvas István vezérigazgató azt mondta, egy sor biztonságnövelő beavatkozást végeztek el, ezek eredményét igazolta vissza a sikeres stresszteszt, és ezekről tájékoztatták a honvédelmi tárca vezetőjét. – Lenyűgözött az a tervszerűség, átgondoltság és

szakmai színvonal, amit láttam – vélekedett Hende Csaba. – Nem véletlen, hogy egész Európa valamennyi atomerőműve között van Paks. Beszélt arról is, hogy a Magyar Honvédség az ország, ezen belül az atomerőmű légtérének védelmében játszik kulcsszerepet. – Ismert, hogy évente több mint 500 ezer légitársaság használja hazánk légtérét, ezek figyelemmel kísérése, a légtér rendjének biztosítása nagy részben a Magyar Honvédség feladata, ezért is na-

gyon fontos, hogy ide nem messze, Medinán megkezdjük a harmadik háromdimenziós radar felépítését. Hiszen, ha a levegőből közelgő veszélyre fel akarunk készülni, látnunk kell, hogy mi történik – jegyezte meg a honvédelmi miniszter. Mint mondta, maximálisan felkészültek erre a feladatra, kiváló szakembereik, megfelelő színvonalú eszközeik vannak. – A paksi atomerőmű és az egész ország számíthat a Magyar Honvédség oltalmára – szögezte le Hende Csaba. ■ Vida T.

Nem idegenkedtek a német nyelvtől

KI MIT TUD? Völgysegi kisdíjak vetélkedtek a bonyhádi bibliotékában

BONYHÁD Énekekkel, táncokkal, prózával léptek fel a Solymár Imre Városi Könyvtár által szervezett német nyelvű Ki mit tud?-ra nevezett gyerekek. A bibliotéka hagyományos programjához ezúttal 128 általános iskolás diák csatlakozott, akik a két bonyhádi intézmény mellett Cikóráról és Mórággyról érkeztek. Egyéni és csoportos kategóriában versenyezhetek, remek produkciókkal rukkoltak elő, megnehezítve ezzel a Markovics Mihályné, Ferencz-Szöts Szilvia és Udo Pörschke alkotta zsűri dolgát. Az egyéni kategóriát végül Glöckler Éva nyerte meg, öt Bíró Bertalan és Stein Félix követte a dobogón.

Nagyon ügyesen szerepeltek a lelkes völgysegi fiatalok

Mindhárom diák a BONI Vörösmarty Mihály Általános Iskola ifjú reménysége. A csoportok versenyében ugyancsak a Vörösmarty iskola diadalmaskodott: a 3.b osztály által előadott darabot vélte a legjobbnak a zsűri. A dobogó második fokára a mórággyi általános iskola 2. osztályosai állhattak fel, míg a bronzérmet jelentő helyet a Vörösmarty iskola 2.c osztálya szerezte meg. Külön jutalmazták továbbá a BONI Széchenyi István Általános Iskola két tanulóját: Ábrahám Somát és Sebestyén Adélt, illetve a cikói Perczel Mór Általános Iskola 3. évfolyamos diákjait. ■ Vizin B.

Dr. Kovács Antal (balra), Gáncs István, Török Ferenc és dr. Kereki Ferenc a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás ülésén

Két évtizede tájékoztatnak

TEIT Konferencián értékelték az elmúlt húsz év eredményeit

Az atomerőmű számára létkérdés a társadalmi elfogadottság, ami szorosan összefügg a tájékozottsággal. Húsz éve vesz részt ennek biztosításában a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás, amely alapítása jubileumát ünnepelte a közelmúltban.

Vida Tünde

KALOCSA-PAKS Tizenhárom település részvételével alakult meg 1992-ben a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás. A TEIT célul tűzte ki, hogy az atomerőműről hiteles és korrekt tájékoztatást adjon a lakosoknak. A jubileum alkalmából konferencián értékelték az elvégzett munkát.

Dr. Kovács Antal, az MVM Paks Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója azt mondta, a tájékozottság és az elfogadottság szorosan összefügg. – Az atomerőmű számára a biztonság, gazdaságosság és műszaki szempontok mellett a társadalmi elfogadottság lételem – hangsúlyozta. A közvélemény-kutatások alapján ez

az érték tartósan 70 százalék felett van, amit a fukusimai események sem csökkentettek jelentősen. – Mértük és látható, hogy aki kellően tájékozott az támogatja az atomerőművet. Nyilván a leginkább érintett lakosság az atomerőmű környékén élők köre, ez pedig a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás területén élő körülbelül hatvanezer ember – mondta hozzátéve, hogy azért született a TEIT, hogy a meglévő információéhséget olyan hiteles emberek útján elégítse ki, mint az adott települések első számú vezetői.

Alakulása, azaz 1992 óta több kommunikációs kihívásnak kellett eleget tennie a paksi atomerőmű közvetlen közelében fekvő településeket tömörítő társulásnak – mondta az elmúlt húsz év munkájáról szóló összefoglalójában Gáncs István, a szervezet társelnöke, Tengelic polgármestere. Ezek közé sorolta a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának megépítését, majd bővítését, a 2003-as üzemzavart és a paksi blokkok tervezett üzemidejének meghosszabbítását.

Ugyanilyen kihívás lesz a bővítés is, amelyben szintén komoly szerep hárul a TEIT-re –

emelte ki a társelnök mondván, akkor már nem az MVM Paks Atomerőmű Zrt.-vel kell majd együttműködniük, hanem az MVM-mel, vagy a bővítésre alakult új társasággal, de szeretnék, ha a „tárgyalóasztalnál a TEIT számára mindig lenne egy szék”.

Török Ferenc elnök, Kalocsa polgármestere rávilágított: az atomerőmű egy veszélyes üzem, amely az elmúlt évtizedekben bizonyította, hogy ezzel együtt biztonságos is. Fukusima óta azonban bizonyos atomenergia ellenes hangulat érződik világszerte, így felértékelődik a hiteles tájékoztatás szerepe, ezáltal az abban szerepet vállaló szervezeteké is. Arról is beszámolt, hogy az MVM Paks Atomerőmű Zrt.-vel, illetve a szintén Pakson megépült Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolóját üzemeltető Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft.-vel (RHK Kft.) meglévő együttműködés, illetve a szerződés alapján számukra nyújtott támogatás eredményeként a TEIT-településeken rendkívül sok fejlesztés valósult meg, közel 10 milliárdos nagyságrendben.

Kiemelkedő a lakossági támogatottság

Az RHK Kft. ügyvezetője, dr. Kereki Ferenc azt emelte ki, hogy nemzetközi szinten kiemelkedőnek számít az a támogatottság, amely a kiegészített kazettákat befogadó létesítményt övezi. Az érték a mérések alapján 80 százalék felett van, amelynek elérésében a TEIT-nek, illetve

a többi létesítmény körül alakult hasonló társulásoknak jelentős szerepe van. A jubileumi konferencián az országban hasonló céllal működő társulások vezetői is részt vettek. A Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulást Darabos Józsefné elnök képviselte.

Felelevenítették hagyományaikat

PROJEKTNAP A székely és a felvidéki kultúra került előtérbe a rendezvényen

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne” – ez volt a mottója a Véméndi Általános Iskola székely és felvidéki projekt-napjának, amely a két népcsoport gyönyörű hagyományait, sokszínű kultúráját mutatta be.

Vizin Balázs

– Véménden négy nemzetiség él egymás mellett. Iskolánk minden évben nemzetiségi projekt-napot rendez azzal a céllal, hogy megismerjük, elfogadjuk a velünk élő emberek örökségét – nyilatkozta lapunknak Hergert Antalné. Az intézmény igazgatója hozzátette, a sváb és a cigány projekt-napok után ebben a tanévben a székelyek és a felvidékiek múltjával, hagyományaival foglalkoztak. Arra is rávilágított, hogy a két népcsoport sorsa hasonló, hiszen mindkét népnek el kellett hagynia hazáját. – Hisszük, hogy a gyerekeknek ismerniük kell gyökereiket, tudniuk kell, hogy szüleik, nagy-

Közelebb kerülhettek a fiatalok őseik kultúrájához

szüleik melyik népcsoport-hoz tartoznak. Ennek értékét igyekeztük erősíteni bennük azáltal is, hogy népviseletben vettek részt a projektbemutatón. Előzetes feladatként – folytatta az igazgató – minden osztály ellátogatott a tájházba, ahol megtekintették a felvidéki és a székely szobát. Az elsősök és a másodikosok szép rajzokkal rukkoltak elő, amelyeket később a projekt-napon bemutattak. Néhány tanuló interjút is készített idős felvidékiekkel, székelyekkel, amelyek ugyancsak a kiállításon voltak olvashatóak. A harmadik osztály székely körtánc-

kat mutatott be a projekt-napon, a negyedikesek pedig egy humoros felvidéki népmesével készültek. Az ötödikesek és a hatodikosok a székely-, illetve a felvidéki karácsonyi népszokásokról meséltek és adtak elő egy darabot. A hetedikes és nyolcadikos tanulók pedig mindkét népcsoport történetét elmesélték. A produkciót az énekkar és a Székely Népdalkör dalai színesítették. A projektbemutató a hadikfalvi székely betlehemes-sel zárult, amelyet nyolcadikos és középiskolás diákok adtak elő. A szünetben a gyerekek és a vendégek megkóstolhatták a székely almáskalácsot, valamint a felvidéki tejfölszalonmás lepényt és megcsodálhatták a kiállításon a két népcsoport népviseletét, használati tárgyait. A napot vidám tánc-ház zárta, amelyet a garai tánc-csoport vezetője: Antal Zsolt irányított. A Miklósné Kerekes Bernadett és Galambos Jakabné szervezte rendezvény sikerességéhez az intézmény több dolgozója is hozzájárult.

Új információkkal gazdagodtak a LECS tagjai

BÁTAAPÁTI Bagdy László, a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) kommunikációs referensének vezetésével továbbképzést tartott a Lakossági Ellenőrző Csoport a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban a közelmúltban. Kardos Zsuzsannától, a LECS vezetőjétől megtudtuk, a látogatás apropóját az NRHT-ban hamarosan induló új folyamatok megismerése adta, hiszen decemberben elkezdődik a hordók végleges elhelyezése a felszín alatti tárolóban. A program végén a következő időszakban tartott közös programokról táncskoztak. ■ V. B.

Fejet hajtottak a hősi halált halt katonák emléke előtt

Darabos Józsefné beszédét követően dr. B. Stenge Csaba hadtörténész, Tatabánya levéltárának igazgatója osztotta meg gondolatait a hallgatósággal, majd dr. Szemlédy Ferenc, Majoros Kornél özvegyének unokaöccse mondott köszönetet az önkormányzatnak a szívhez szóló rendezvény megszervezéséért, tolmácsolva idős nagynénje szavait. Ezt követően a megjelentek lesétáltak a ravatalozótól a hősi halált halt katonák sírjaihoz, ahol Hegyháti Tibor római katolikus plébános mondott áldó imát. Elsőként Darabos Józsefné és

Tornóczky Gábor alpolgármester helyezte el koszorút az önkormányzat nevében a síroknál. A Honvédelmi Minisztérium Katonai Hagomány-őrző és Hadisírgondozó Osztálya nevében Illéfalvi Péter főtanácsos, a Magyar Honvédség 86. szolnoki helikopter-bázis képviselőjében Kollár József ezredes, parancsnok-helyettes, valamint Kovács Imre alezredes, Majoros Kornél özvegyének nevében dr. Szemlédy Ferenc, a Horti István Mártírok és Hősök Alapítvány képviselőjében pedig Szentgyörgyi Dezső nyugalmazott Malév pilóta. ■ Vizin B.

Nagy sikere volt az idei Márton napi búcsúnak

FEKED Remek hangulatban telt a Márton napi búcsú, amely a falu apraját-nagyját megmozgatta. A Kultúrházban tartott eseményen több fellépőnek – köztük az Aradról érkezett német nemzetiségi tánc-csoportnak – tapsolhatott a közönség. Ekkor köszöntötte a község a falu legidősebb hölgyét és férfit: Scheich Bálintné és Klug Kornélt. Egy másik jelentős program is történt novemberben: a Bundestag turisztikai bizottságának tagjai látogattak Fekedre, hogy szemügyre vegyék a gyönyörű értékekkel rendelkező baranyai falucskát – számolt be minderről Tillmann Péter polgármester. ■ V. B.